

laug och *at laug*. Genom den fria omställningen av runor, som Bugge har prövat, har sålunda icke framkommit ett acceptabelt resultat, en tolkning som är språkligt oantastlig eller ger en sannolik innebörd åt inskriften.

Det må över huvud taget starkt betvivlas, att man i denna inskrift som helhet bör söka en begriplig mening. Den har visserligen en del ord, som tydligen äro kalkerade på andra inskrifter: . . . **auk** . . . **raiste stain pans at** . . . **faupfa** . . ., just de ord som bruka ingå som grundstomme i den vanligaste minnesformeln. Men för övrigt torde ristaren ha fyllt ut med godtyckliga och meningslösa teckenföljder. Det är säkerligen icke ett givet uppdrag att åt eftervärlden bevara en död mans minne, som han har utfört på detta egendomliga sätt. Allt tyder i stället på att han har arbetat på egen hand och främst till sin egen förnöjelse. Icke ens formelns välkända ord har han återgivit alldeles korrekt. Icke minst anmärkningsvärd är en sådan detalj som den fullständigt omotiverade **e**-runan i **raiste**; man väntade ju här f. ö. en pluralform **raistu**, om de båda föregående runföljderna, förbundna med **auk**, skola tänkas innehålla subjektet. Särskilt egendomligt är bruket av verbet **raiste** 'reste' — stenen är ju jordfast. Ristaren har, förefaller det, arbetat efter minnet och med otillräckliga kunskaper i fråga om runornas språkliga användning. Tecknens oregelbundna och växlande former visa också, liksom den osäkra kompositionen, att han icke har varit någon mästare i yrket.

Mycket talar för att Åsby-ristningen är utförd av samme man som i grannsocknen ristat den likartade inskriften på »Gökstenen» (Sö 327).

325. Härads kyrka, Åkers hd.

Pl. 164. Pl. 4: B. 709.

Litteratur: B 709, L 965. J. Peringskiöld, Fl 5: 2; P. Dijkman, Historiske Anmærkninger (1723), s. 24; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 85; O. Hermelin, Åkers härad, s. 140 f., 145, 189.

Äldre avbildningar: Peringskiöld a. a. (och B 709); Hermelin a. a.; Brate 1896 (ATA).

Runstenen har i äldre tid legat i golvet i kyrkans vapenhus. Den togs fram år 1869 och restes på kyrkogården mot södra väggen av vapenhuset.

Rödaktig granit. Höjd 1,43 m., bredd (upptill) 1,02 m. Ytan är blanksliten genom tramp. Men ristningen är fortfarande tydlig; den har tydligen varit mycket djupt inhuggen. Även ornamentiken är väl bibehållen.

Inskrift:

: **kaubi** · **resti** : **stin** : **eftir** : || · **suini** : **faður** : **sin** :

5 10 15 20 25 30

Kaupi reisti stæin æftir Svæini, faður sinn.

»Köpe reste stenen efter Svene, sin fader.»

Till läsningen: Alla runorna i 1—5 **kaubi** äro säkra, mycket tydliga. Icke stunget är 1 **k**, 13 och 31 **i**; däremot ha 7, 15 **e** tydlig prick. Övre delen av 22 **i** är bortslagen. Övriga runor i ordet 20—24 **suini** äro klara. 31 är **i**, icke **a**; en naturlig fåra skär staven, liknande bst i **a**. — Peringskiöld: 22 **i** (oskadat), 31 **a**. — Hermelin: 22 **i** (skadat), 31 **i**. — Brate: 22 **i**, 31 **i**.

Namnet 1—5 **kaubi** motsvarar det fornsvenska mansnamnet *Köpe*, nästan uteslutande känt från Finland (Lundgren-Brate). Ursprungligen är det appellativet isl. *kaupi*, fsv. *köpe*, m. 'köpare, köpman', känt som tillnamn såväl i Danmark som på Island. Inskriftens andra namn, 20—24 **suini**, kan vara akkusativformen av ett *Svinnir* eller *Svæinir*. Intetdera är säkert belagt. I en öländsk inskrift (Öl 42) finnes ett osäkert **suini**, som utgivaren förmodar vara ack. sg. av ett **Svæinir*.